

Príloha k Výzve „Máme radi ľudí a medvede“

Musíme mať ujasnené, čo ako ľudia žijúci s medvedmi v jednej krajine, chceme. Či chceme riešiť problémy a predchádzať im alebo chceme podporovať poľovnícku turistiku spojenú s trofejovým lovom medvedov v rámci regulácie. Regulačný lov znamená usmrcovanie medvedov, ktoré nikdy nemuseli spôsobiť žiadne škody, ani ohroziť svojim správaním ľudí. Takéto usmrcovanie medvedov riziko možných útokov ani škôd neznižuje.

- Aktuálny počet oficiálne nahlásených aktívnych vnaďísk diviacej zveri – **6762 (celkový počet nahlásených vnaďísk 6959)** - zdroj <https://www.nlcsk.org/porta/apps/sites/#/vnaďiska-diviaka>
- Stanovisko ŠOP SR zo dňa 7. 8. 2019, citujeme:
„ŠOP SR sa stotožňuje so stanoviskom LZ VLK, že usmrcovanie náhodne vybraných jedincov neznižuje riziko konfliktných situácií, ani rozsah škôd spôsobených medvedom hnedým. Na túto skutočnosť upozorňuje tiež nedávna štúdia, v ktorej autori vyhodnotili útoky medveďa na človeka a uvádzajú, že: „Nebol potvrdený žiaden významný rozdiel v počte útokov medveďa na človeka medzi krajinami, v ktorých sa medveď legálne loví a krajinami s obmedzením jeho lovu.“ (Bombieri G et al. 2019 - Brown bear attacks on humans: a worldwide perspective)
- O lokalitách vnaďenia z písomných podkladov poskytnutých poľovnými subjektami (výber):
  - poľovný revír Kalamárka Detva na Poľane; gps lokalít vnaďenia sprístupnili v roku 2020, následne ŠOP SR v stanovisku zo dňa 23. 6. 2020 určila nasledovné vzdialenosti (vzdušnou čiarou):
    - lokalita Šróbka - vnaďisko zriadené cca 250 metrov od obývanej časti obce Kriváň
    - lokalita Nad priekopou - cca 80 metrov od rýchlostnej cesty R2, cca 120 metrov od salaša Detvan a cca 620 metrov od autobusovej stanice v meste Detva
    - lokalita Kúty - cca 900 metrov od Farmy pod Melichovou skalou v obci Skliarovo
    - lokalita Studienec - cca 900 metrov od rodinného domu na ulici Nová Ves v meste Detva
    - lokalita Horná Mrázica - cca 430 metrov od rodinného domu v obci Kostolná
    - lokalita Dolná Mrázica - cca 190 metrov od rodinného domu v obci Kostolná
    - lokalita Vilhanovci - cca 500 metrov od rodinného domu na ulici Nová Ves v meste Detva
    - lokalita Rakovo - cca 170 metrov od najbližšej usadlosti v obci Detva, časť Zapriechody
    - lokalita Spúšťanka - na okraji osídlenia v obci Skliarovo
    - lokalita Chvostiná - cca 160 metrov od rodinného domu v obci Zlatnô
  - poľovný revír Gader, Národný park Veľká Fatra; lokality vnaďenia a informácie sú zo stanoviska Správy NP Veľká Fatra zo dňa 9. 1. 2023
    - Lokalita Vápenná – vnaďisko je 80 metrov od dolinovej cesty v Gaderskej doline, žltá turistická značka a cyklotrasa; 110 metrov od modrej turistickej značky na Tlstú a 110 metrov od žltej turistickej značky na Blatnický hrad; zvýšené riziko navykania medveďa na človeka, zvýšené riziko stretu turistov s medvedmi; potrava bola v minulosti kladená na zem, bez zamedzenia prístupu medvedov; na lokalite sa opakovane celé leto 2022 zdržiaval mladý medveď, zaznamenané otlaky láb minimálne jedného ďalšieho medveďa

- Lokalita Piesky – cca 160 metrov od dolinovej cesty v Gaderskej doline, žltá turistická značka a cyklotrasa; potrava bola v minulosti kladená na zem, bez zamedzenia prístupu medveďov
  - Lokalita Horná Dedošová – cca 240 metrov od odbočky z Gaderskej doliny do doliny Selenec a k Čertovej bráne; 170 metrov od dolinovej cesty v Gaderskej doline; pod lokalitou vnaďenia je chata využívaná lesným personálom; na lokalite a v okolí zaznamenané pobytové znaky medveďa; potrava bola v minulosti kladená na zem, bez zamedzenia prístupu medveďov
  - Lokalita Škap – 30 metrov od dolinovej cesty v Gaderskej doline, turistická značka a cyklotrasa
  - Lokalita Vrátna – hlboko v areáli medveďa; potrava bola v minulosti kladená na zem, bez zamedzenia prístupu medveďov
  - Lokalita Dropkov – 130 metrov od turistického chodníka a cyklotrasy; potrava bola v minulosti kladená na zem, bez zamedzenia prístupu medveďov; množstvo pobytových znakov medveďa na lokalite a v jej okolí; na mieste vnaďenia umiestnené i prenosné včelárske zariadenie – ďalší atraktant pre medveďa
  - Lokalita Rovne – hlboko v areáli medveďa, v blízkosti zimovacích brlohov; na lokalite a v jej okolí zaznamenaných veľa pobytových znakov medveďa; potrava bola v minulosti predkladaná pomocou dávkovača s časovačom zem, bez zamedzenia prístupu medveďov
- Poľovný revír Chochuľa Hrochoť, z písomných podkladov poľovníkov zo dňa 12. 12. 2007, citujeme: „V našom PZ každoročne až do začiatku tuhej zimy (koniec decembra – začiatok januára) sú medvede návštevníkmi kímnych zariadení pre raticovú zver vo všetkých šiestich krmoviskách, ktoré pravidelne každú noc navštevujú a okrem objemového krmiva skonzumujú siláž, jadrové krmivo aj dužinaté krmivo.“
  - Poľovný revír TU VŠLP Zvolen; 2019, písomné vyjadrenie poľovného hospodára, citujeme: „Každé jedno naše vnaďisko na diviačiu zver však bolo počas roka sústavne navštevované 3 – 7 jedincami medvedej zveri. Nakoľko na základe veterinárnych opatrení proti šíreniu AMO môžeme na vnaďisko denne vysypať len 5 kg jadrového krmiva je jasné, že drvivú väčšinu predloženého krmiva nám skonzumovali medvede.“
  - Poľovný revír Krížna; zo stanoviska Správy NP Nízke Tatry zo dňa 9. 3. 2021, citujeme: „jedná sa o územie ochranného pásma NP, v 2. stupni ochrany, vzhľadom k tomu, že lokality „Za školou, Horný luh“ sa nachádzajú v blízkosti (250m) od budovy ZŠ s MŠ a (150m) od areálu PD Liptovské Revúce a bol tu viackrát zaznamenaný nebezpečný pohyb a prenikanie medveďa do blízkosti ihriska a areálu P, vznik škôd na HZ, odporúčame tu tak predchádzať vzniku kolíznych situácií a nesúhlasíť na týchto lokalitách minimálne s vnaďením a prikrmovaním jadrovým a dužinatým krmivom (...), aj keď sa jedná iba o územie s 2. stupňom ochrany a súhlas sa nevyžaduje.“
- Výber z poznatkov publikovaných verejnosťou vo FB skupine McMedveď zameranej na informácie o kŕmení medveďov na ľudských zdrojoch potravy:

Poľana (zdroj informácií Ursia):

- Vnaďisko pri Hrochotskom mlyne - nález 3. 11. 2023, potvrdený na mieste Ursiou 7.11. 2023; zvyšky potravín na lúke v blízkosti poľovníckeho posedu, cca 900m od budovy Hrochotského mlyna, ale cca 50m od asphaltovej cesty, ktorá je zároveň cyklotrasou (foto máme)
- Vnaďisko na Ábelovej - zistené Ursiou 30. 10. 2023; kŕmna repa pod poľovníckym posedom; cca 330m od hlavnej cesty medzi Budinou a Ábelovou, necelé 2km od Ábelovej, na lúke, ktorá je pasienkom pre hovädzí dobytok

- Zdochlinisko na Budinej - zdokumentované Ursiou 23. 9. 2023; živočíšne zvyšky po poľovačke; 150m od trvalo obývaného rodinného domu, asi pol kilometra od družstva s chovom dobytka; prípad je v štádiu vyšetrovania pre podozrenie z TČ pytliactva
- Zdochlinisko na Rimáni; zdokumentované Ursiou 19. 6. 2023; kadáver teľaťa pohodený v lese v priekope lesnej cesty v blízkosti dvoch poľovníckych posedov
- Krmovisko nad Malčekovou skalou; zdokumentované Ursiou 18. 8. 2023; veľké balenie psích granúl a kosti hospodárskych zvierat, v bezprostrednej blízkosti medvedí exkrement; 300m od najbližšieho domu
- Zdochlinisko pri Bielej bani; priebežne nachádzané nálezy kadáverov a kostí hospodárskych zvierat, v bezprostrednej blízkosti medvedie exkrementy a medvedie stupaje; 300m od najbližšieho domu

CHKO Horná Orava

- kataster Breza, vнадisko cca 500 metrov od družstva, cca 1 km od obce; nafotené 30. 10. 2023
- kataster Oravské Veselé, 10. 8. 2023, foto medveďa na vнадisku, cca 400 metrov od turistickej značky

Obec Lovinobaňa – 14. 8. 2023, foto vнадenia hned' vedľa modrej turistickej značky

Výsledok štátneho dozoru Slovenskej inšpekcie životného prostredia, ktorý bol ukončený 20. 2. 2022 potvrdil nelegálne kŕmenie a vнадenie kukuricou v Poľovnom revíri Babia hora, v CHKO Horná Orava, k.ú. Oravská Polhora.

Poznatky z telemetrie medvedov v TANAPe:

Telemetrické sledovanie medvedov uskutočnené v minulosti v TANAP-e ukázalo, že každý zo sledovaných medvedov vнадiská a krmoviská aktívne navštevoval a konzumoval potravu, ktorú tam poľovníci prinášali. Najstarší sledovaný medveď aktívne navštevoval 50 takýchto poľovníckych miest s potravou.

Iné informácie, napr.:

V roku 2012 Slovenská poľovnícka komora informovala verejnosť o spolupráci poľovníkov s reťazcom TESCO, citujeme z tlačovej správy: „Slovenská poľovnícka komora pod vedením prezidenta Ing. Tibora Lebockého, rozbehla inovatívny projekt, ktorý je unikátnym spojením starostlivosti o zver a šetrenia potravinových zdrojov. (...) Spolupráca funguje na jednoduchých princípoch. Do špeciálnych kontajnerov a košov odkladajú pracovníci obchodov potraviny. Rožky a chleby zvlášť, ovocie a zeleninu zvlášť a mäso tiež zvlášť. Poľovníci podľa dohodnutého harmonogramu 2 – 3 razy do týždňa prídu do obchodu a po jednoduchých administratívnych úkonoch potraviny odvezú zveri do lesa. (...)) Tesco poskytuje Slovenskej poľovníckej komore ovocie, zeleninu, chlieb, rožky a ďalšie pekárenské výrobky.“ Najprv pilotne zapojili 9 obchodov, v roku 2012 ďalších 30 obchodov.

Podľa vyjadrení poskytnutých z Tesca, aktuálne v tejto spolupráci nepokračujú.

Iné informácie: medvede.wolf.sk